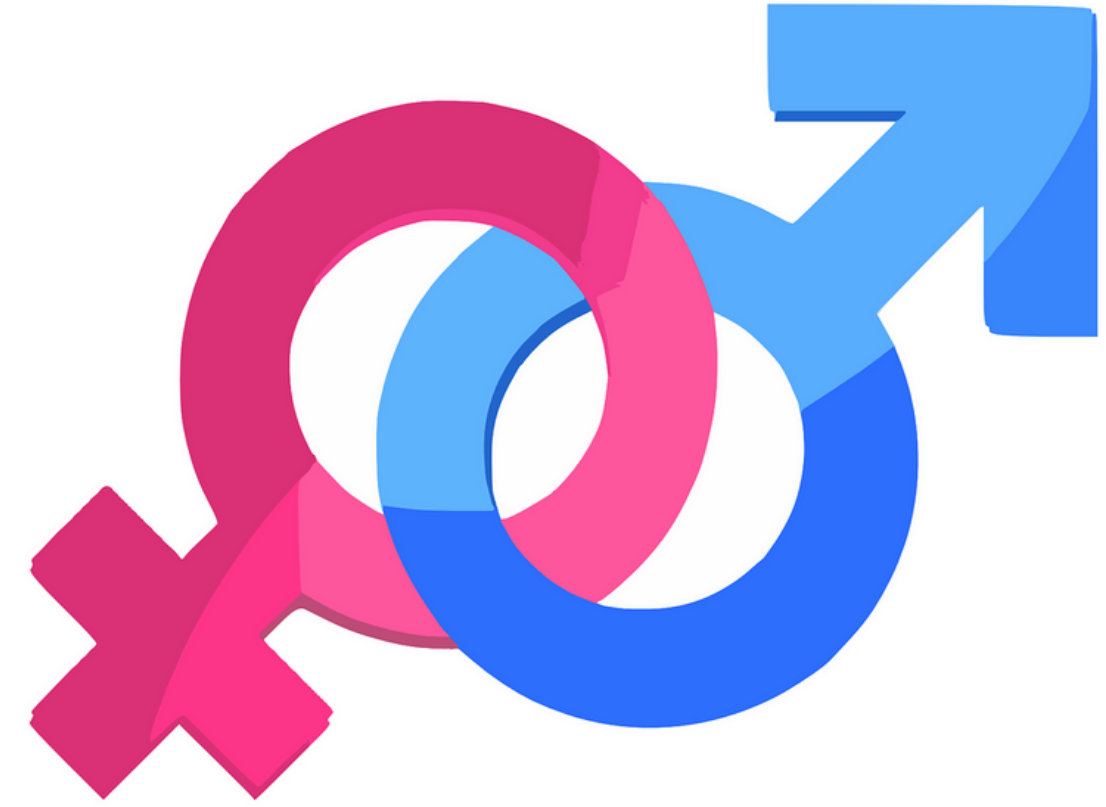

Özel Gereksinimli Çocuklar İçin Cinsel Eğitim

CEREN DOĞAN
ELİF TUĞÇE YILDIRIM

Cinsiyet Nedir ?

ef

Cinsel Gelişim Nedir?

Kişinin kendi cinsiyeti ile ilgili üreme organlarının büyüüp gelişmesini ve bunlarla ilgili davranış değişikliklerini kapsayan bir süreçtir.

ef

01

CİNSİYET NEDİR?

Cinsiyet (sex) bireylerin doğumuyla başlayan bir süreci ifade eder, bireylerin eril veya dişil cinsel organlara sahip olarak doğma durumudur. Toplumsal cinsiyet(gender) ise bireylerin içinde doğduğu biyolojik kategoriye biçilen rollerdir.

02

CİNSEL EĞİTİM NEDİR?

Cinsel roller, kişiler arası ilişkiler, sevgi, mahremiyet, vücut algısı ve üreme sağlığı konularının hepsini birden kapsayan bir eğitimidir. Bireylerin sağlıklı bir cinsel yaşama ve cinselliğe karşı olumlu tutuma sahip olmalarını sağlamaktır.

03

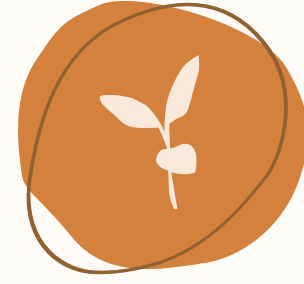
CİNSEL EĞİTİMİN İÇERİĞİNDE NELER VARDIR?

Sağlık, Kişisel hijyen, ilişkiler, anatomi, cinsel çekim vb.

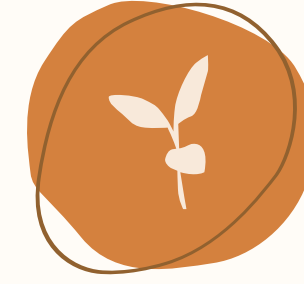
Engelli Çocuğun Cinselliđi Var mıdır?

Elbette vardır. Cinsellik, zihinsel boyutundan daha çok fizyolojik bir ihtiyaçtır. Bu nedenle nasıl- istisnai durumlar dışında – hemen her bireyin cinselliği ve buna uygun ihtiyaçları varsa, engelli bireylerin de bu ihtiyaçları vardır. Sadece bu ihtiyacın giderilmesini öğrenme ve giderme şekilleri farklılık gösterebilmektedir.

Cinsel Gelişim Dönemleri

1.Oral

2. Anal

3.Fallik

4. Latent

5. Genital

Genital Dönem

Çocuk fiziksel farklılığını anlamıştır ve değişmezliği kabullenmeye çalışır. Bu dönemde bir gruba dahil olma çok önemlidir.

Hemcinsi olan ebeveyni model alarak bağımsız bir yetişkin gibi karşı cinse olgun bir sevgi gösterimi sergilemeye çalışır.

Artık çocuğun ilgi odağı kendisi ve ailesi dışında bir kişi olmuştur. Aile ile ilgili çözümlenmemiş karmaşa varsa yeniden gündeme gelir.

Genital Dönem

Bu dönemde çocukta fiziksel gelişime dayalı olarak farklılaşma başlar. Ancak çocuk bu farklılığı anlamlandıramaz. Ancak içinde yaşadığı toplumun cinsler için belirlediği yaptırımlara uymak zorunda olduğundan bu konuda çok iyi bir eğitimden geçirilmesi gerekir. Hemcinsi olan ebeveyni model olarak bağımsız bir yetişkin gibi karşı cinse olgun bir sevgi gösterimi sergilemeye çalışır. Ancak çocuğun ilgi odağı kendisi ve ailesi dışına çıkamadığı için sorunlar yaşanabilir.

01

TANIDIK

Gerçek nesneyle resimleri eşlemeyi öğrenen çocuğa güvenilecek yetişkin resimleri kullanılarak güvenilecek kişiler “tanıdık” kişi olarak öğretilir.

02

GİZLİLİK

Bedeninin başkası tarafından görülmemesinin sağlanması yanı sıra bedeninde oluşan değişimleri, bedenine yaptığı hareketleri ve sonuçlarını tanımadığı insanlarla paylaşmaması olarak tanımlanabilir.

03

ÖRTÜLÜLÜK VE DOKUNULMAZLIK

Gerçek nesneyle resimleri eşlemeyi öğrenen çocuğa güvenilecek yetişkin resimleri kullanılarak güvenilecek kişiler “tanıdık” kişi olarak öğretilir.

04

KİŞİSEL ALAN

Kişisel alan, çocuğun kol mesafesi olarak hesaplanabilir. Bu becerinin öğretilmesi çocuğu hem tacizden korunma hem de oyun sırasında zarar görme ihtimalini azaltmak açısından önemlidir.

Cinsel Eğitimde Önemli Kavramlar

Özel eğitime gereksinim duyan çocukların cinsel gelişim dönemi normal çocuklardan farklı mı ilerler?

Özel eğitime gereksinim duyan çocukların gelişimi, normal gelişen çocukların evreleriyle aynı sıra ile ancak farklı süreçte gerçekleştiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ergenlikte çocuğumda nasıl değişiklikler olacak?

Genel olarak ergenlik 12 21 yaşlar arasındaki dönemde gerçekleşir. Ergenliğin kızlarda 9-13, erkeklerde 10-15 yaşlarında başladığı kabul edilir. Fiziksel anlamda her iki cinstede cinsel bölge ve koltuk altlarında tüylenme, saçlarda ve ciltte yağlanma görülür. Kızlarda göğüslerde büyüme ve mens kanamaları (adet) görülür. Erkeklerde yüzde ve vücutta kıllanma, penis ve testislerin gelişimi ve buna bağlı olarak sıklaşan ereksiyon hali görülür.

Ergenlikte çocuğumda nasıl değişiklikler olacak?

Davranışsal açıdan kendilerini gergin hissedebilirler. Orantısız uzayan uzuvların kontrolünde zorlanabilecekleri için sakarlıklar baş gösterebilir. Genelde nedensiz bir şekilde sıkıntılı bir ruh halinde olabilirler. Bu dönemde hem sosyal ortamlardan kaçınma hem de sosyal ortamlarda kabul edilme ihtiyaçları ortaya çıkacağından ailenin ergene karşı anlayışı olması gerekmektedir. Toplum normlarının dışında davranışlar sergilemek isteyebilecekleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel Gereksinimli Çocuğuma Cinselliğı Nasıl Anlatmalıyım?

Özel gereksinimli çocuklara cinsel ilişki “Evlenen kişilerin izin verdiklerinde cinsel organlarını birbirlerine dokundurabilmesi” olarak anlatılabilir.

Özel gereksinimli ergenlerin uygun olmayan mastürbasyon başlattıkları gözlenmektedir. Bu nedenle uygun ortamda ve doğru şekilde nasıl mastürbasyon yapılacağı model alma düzeyindeki ergene veliler tarafından erkeklerde vajina proteziyle öğretilir.

Kız öğrencilerin mastürbasyonu erkek öğrencilerinki kadar kolay fark edilmeyebilir.

Özel Gereksinimli Çocuğuma Cinselliğı Nasıl Anlatmalıyım?

Otizimli erkek ergenler mastürbasyonda uygun ortamı seçemeyeceğinden kauçuk vajina sadece banyoda saklanıp, sadece orada kullanılabileceğı öğretilmelidir. Erkek ergenlerin vücut sıvısı ortamın hijyenini bozabileceğinden banyoya yönlendirilirlerken, kız ergenler kendi odasında yapabilir. Kız ergenler de mastürbasyon sonrasında banyoya yönlendirilmelidir.

Dikkat Edilmesi Gerekenler

- 01 ÇOCUĞUN MASTÜRBASYON YAPMASI FİZYOLOJİK BİR İHTİYAÇTAN KAYNAKLANMAKTADIR.
- 02 ÇOCUĞUN MASTÜRBASYON YAPARKEN ENGELLENMEMESİ GEREKMEKTEDİR.
- 03 ÇOCUĞUN UYGUN OLMAYAN YERLERDE MASTÜRBASYON YAPMASININ ÖNÜNE GEÇMEK AMACIYLA ÇOCUĞUN BU DAVRANIŐINI BİR BATTANİYEYE YA DA BANYOYA ŐARTLAMAK UYGUN OLACAKTIR.
- 04 BANYOYA YA DA BATTANİYEYE YÖNLENDİRİLEN ÇOCUĞA YETERLİ SÜRE VERİLMESİ GEREKMEKTEDİR. (DAVRANIŐIN ALIŐKANLIĐA DÖNÜŐMEMESİ AMACIYLA BABA VEYA ABİNİN ÇOCUĞUN DOYUM SÜRESİNE BAKMASI SÜREYİ ÇOCUĞA GÖRE AYARLAMASI UYGUN OLACAKTIR.)

Özel gereksinimli ya da normal, çocuklarımızın da bir cinselliği olduğunu unutmamalı ve olabilecek onu, bu ihtiyacın en doğru şekilde giderilmesine hazırlamalıyız.

Okullardaki Davranış Problemlerini Azaltmak İçin...

01

ŞEKERLİ YIYECEK VE ÇİKOLATA
VERMEMEYE ÖZEN GÖSTERİN.

02

ENERJİLERİNİ ATABİLMELERİ
AMACIYLA SPOR
YAPTIRABİLİRSİNİZ.